

DZIENNIK USTAW

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 21 sierpnia 2012 r.

Poz. 942

OBWIESZCZENIE

MARSZAŁKA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 27 lipca 2012 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o niektórych zabezpieczeniach finansowych

1. Na podstawie art. 16 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 197, poz. 1172 i Nr 232, poz. 1378) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 2 kwietnia 2004 r. o niektórych zabezpieczeniach finansowych (Dz. U. Nr 91, poz. 871), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:

- 1) ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538),
- 2) ustawą z dnia 13 lutego 2009 r. o zmianie ustawy o działalności ubezpieczeniowej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 42, poz. 341),
- 3) ustawą z dnia 16 września 2011 r. o zmianie ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 234, poz. 1391),
- 4) ustawą z dnia 27 stycznia 2012 r. o zmianie ustawy o ostateczności rozrachunku w systemach płatności i systemach rozrachunku papierów wartościowych oraz zasadach nadzoru nad tymi systemami, ustawy o niektórych zabezpieczeniach finansowych oraz ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz. U. poz. 173)

oraz zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem 4 lipca 2012 r.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity ustawy nie obejmuje:

- 1) art. 14–17 ustawy z dnia 2 kwietnia 2004 r. o niektórych zabezpieczeniach finansowych (Dz. U. Nr 91, poz. 871), które stanowią:

„Art. 14. W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, z późn. zm.^{a)}) po art. 902 dodaje się art. 902¹ w brzmieniu:

„Art. 902¹. Zajęcie wierzytelności nie narusza uprawnień wynikających z zamieszczonej w umowie klauzuli kompensacyjnej, o której mowa w ustawie z dnia 2 kwietnia 2004 r. o niektórych zabezpieczeniach finansowych (Dz. U. Nr 91, poz. 871).”.

---

^{a)} Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1965 r. Nr 15, poz. 113, z 1974 r. Nr 27, poz. 157 i Nr 39, poz. 231, z 1975 r. Nr 45, poz. 234, z 1982 r. Nr 11, poz. 82 i Nr 30, poz. 210, z 1983 r. Nr 5, poz. 33, z 1984 r. Nr 45, poz. 241 i 242, z 1985 r. Nr 20, poz. 86, z 1987 r. Nr 21, poz. 123, z 1988 r. Nr 41, poz. 324, z 1989 r. Nr 4, poz. 21 i Nr 33, poz. 175, z 1990 r. Nr 14, poz. 88, Nr 34, poz. 198, Nr 53, poz. 306, Nr 55, poz. 318 i Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 7, poz. 24, Nr 22, poz. 92 i Nr 115, poz. 496, z 1993 r. Nr 12, poz. 53, z 1994 r. Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1996 r. Nr 24, poz. 110, Nr 43, poz. 189, Nr 73, poz. 350 i Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 43, poz. 270, Nr 54, poz. 348, Nr 75, poz. 471, Nr 102, poz. 643, Nr 117, poz. 752, Nr 121, poz. 769 i 770, Nr 133, poz. 882, Nr 139, poz. 934, Nr 140, poz. 940 i Nr 141, poz. 944, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 757, z 1999 r. Nr 52, poz. 532, z 2000 r. Nr 22, poz. 269 i 271, Nr 48, poz. 552 i 554, Nr 55, poz. 665, Nr 73, poz. 852, Nr 94, poz. 1037, Nr 114, poz. 1191 i 1193 i Nr 122, poz. 1314, 1319 i 1322, z 2001 r. Nr 4, poz. 27, Nr 49, poz. 508, Nr 63, poz. 635, Nr 98, poz. 1069, 1070 i 1071, Nr 123, poz. 1353, Nr 125, poz. 1368 i Nr 138, poz. 1546, z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 26, poz. 265, Nr 74, poz. 676, Nr 84, poz. 764, Nr 126, poz. 1069 i 1070, Nr 129, poz. 1102, Nr 153, poz. 1271, Nr 219, poz. 1849 i Nr 240, poz. 2058, z 2003 r. Nr 41, poz. 360, Nr 42, poz. 363, Nr 60, poz. 535, Nr 109, poz. 1035, Nr 119, poz. 1121, Nr 130, poz. 1188, Nr 139, poz. 1323, Nr 199, poz. 1939 i Nr 228, poz. 2255 oraz z 2004 r. Nr 9, poz. 75, Nr 11, poz. 101 i Nr 68, poz. 623.

Art. 15. W ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2002 r. Nr 110, poz. 968, z późn. zm.^{b)}) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 70b dodaje się art. 70c w brzmieniu:

„Art. 70c. Zajęcie wierzytelności nie narusza uprawnień wynikających z zamieszczonej w umowie klauzuli kompensacyjnej, o której mowa w ustawie z dnia 2 kwietnia 2004 r. o niektórych zabezpieczeniach finansowych (Dz. U. Nr 91, poz. 871).”;

2) art. 166b otrzymuje brzmienie:

„Art. 166b. W postępowaniu zabezpieczającym stosuje się odpowiednio przepisy art. 31–34, art. 36, art. 38, art. 40, art. 45–54, art. 70c, art. 71 i art. 168d.”.

Art. 16. W ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi (Dz. U. z 2002 r. Nr 49, poz. 447, z późn. zm.^{c)}) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 89:

a) w ust. 1 w pkt 1 dodaje się lit. j w brzmieniu:

„j) zgodnie z umową o ustanowienie zabezpieczenia finansowego, zawartą przez uprawnione podmioty na warunkach określonych w ustawie z dnia 2 kwietnia 2004 r. o niektórych zabezpieczeniach finansowych (Dz. U. Nr 91, poz. 871),”

b) w ust. 4 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Papiery wartościowe obciążone zastawem, do chwili zaspokojenia zastawnika, nie mogą być przedmiotem obrotu, z wyjątkiem przypadku, gdy przeniesienie tych papierów wartościowych następuje w wykonaniu umowy o ustanowienie zabezpieczenia finansowego w rozumieniu ustawy, o której mowa w ust. 1 pkt 1 lit. j).”

c) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Uzyskanie zgody, o której mowa w ust. 1 pkt 2, nie jest wymagane w przypadku, gdy przeniesienie poza rynkiem regulowanym papierów wartościowych obciążonych zastawem, w celu zaspokojenia zastawnika, następuje zgodnie z umową zastawu ustanowionego przez uprawnione podmioty na warunkach określonych w ustawie wskazanej w ust. 1 pkt 1 lit. j).”;

2) w art. 93 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, nie jest wymagane w przypadku, gdy przeniesienie papierów wartościowych poza rynkiem regulowanym następuje zgodnie z umową o ustanowienie zabezpieczenia finansowego, zawartą przez uprawnione podmioty na warunkach określonych w ustawie wskazanej w art. 89 ust. 1 pkt 1 lit. j).”;

3) w art. 149 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, nie jest wymagane w przypadku, gdy:

- 1) nabycie dotyczy akcji spółki publicznej znajdujących się wyłącznie w obrocie na nieurzędowym rynku pozagiełdowym,
- 2) nabycie akcji następuje zgodnie z umową o ustanowienie zabezpieczenia finansowego, zawartą przez uprawnione podmioty na warunkach określonych w ustawie wskazanej w art. 89 ust. 1 pkt 1 lit. j).”.

Art. 17. W ustawie z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz. U. Nr 60, poz. 535 i Nr 217, poz. 2125 oraz z 2004 r. Nr 91, poz. 870) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 77 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do ustanowienia zabezpieczenia finansowego zgodnie z przepisami ustawy z dnia 2 kwietnia 2004 r. o niektórych zabezpieczeniach finansowych (Dz. U. Nr 91, poz. 871), jeżeli zawarcie umowy lub ustanowienie zabezpieczenia finansowego nastąpiło w dniu ogłoszenia upadłości, a uprawniony z zabezpieczenia wykaże, że nie wiedział i przy zachowaniu należytej staranności nie mógł wiedzieć o wszczęciu postępowania upadłościowego.”;

^{b)} Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 113, poz. 984, Nr 127, poz. 1090, Nr 141, poz. 1178, Nr 153, poz. 1271, Nr 169, poz. 1387, Nr 199, poz. 1672, Nr 200, poz. 1679 i Nr 216, poz. 1824, z 2003 r. Nr 80, poz. 718, Nr 135, poz. 1268, Nr 137, poz. 1302, Nr 193, poz. 1884, Nr 217, poz. 2124 i Nr 228, poz. 2255 oraz z 2004 r. Nr 68, poz. 623 i Nr 91, poz. 870.

^{c)} Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 240, poz. 2055, z 2003 r. Nr 50, poz. 424, Nr 84, poz. 774, Nr 124, poz. 1151, Nr 170, poz. 1651 i Nr 223, poz. 2216 oraz z 2004 r. Nr 64, poz. 594.

2) w art. 498 dodaje się ust. 4 i 5 w brzmieniu:

„4. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do roszczeń wynikających z umowy, o której mowa w ustawie wskazanej w art. 77 ust. 4, jeżeli:

1) obowiązek ustanowienia zabezpieczenia finansowego, w tym zabezpieczenia uzupełniającego, w celu uwzględnienia wahań wartości przedmiotu zabezpieczenia lub wartości zabezpieczonych wierzytelności finansowych, albo

2) uprawnienie do wycofania środków pieniężnych lub instrumentów finansowych jako zabezpieczenia, w zamian za opłatę z tytułu zastąpienia lub zmiany takiego zabezpieczenia

– ustanowione zostały w dniu wszczęcia postępowania naprawczego i zabezpieczone wierzytelności finansowe powstały przed dniem ustanowienia zabezpieczenia finansowego, w tym zabezpieczenia dodatkowego, uzupełniającego lub zastępczego.

5. Wszczęcie postępowania naprawczego nie narusza uprawnień wynikających z zamieszczonej w umowie klauzuli kompensacyjnej, o której mowa w ustawie wskazanej w art. 77 ust. 4.”;

2) art. 225 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538), który stanowi:

„Art. 225. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.”;

3) art. 18, 19, 21 i 22 ustawy z dnia 13 lutego 2009 r. o zmianie ustawy o działalności ubezpieczeniowej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 42, poz. 341), które stanowią:

„Art. 18. Zakłady ubezpieczeń, które do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy uzyskały zezwolenie organu nadzoru na wykonywanie działalności ubezpieczeniowej jako zakłady reasekuracji, mogą wykonywać działalność reasekuracyjną w zakresie uzyskanych zezwoleń.

Art. 19. 1. Do postępowań naprawczych zakładów ubezpieczeń, które do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy wykonywały działalność ubezpieczeniową wyłącznie jako zakłady reasekuracji, wszczętych i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Do postępowań o udzielenie zezwolenia na wykonywanie działalności ubezpieczeniowej wyłącznie w zakresie reasekuracji dla zakładów ubezpieczeń, które do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy wykonywały albo planują wykonywać działalność ubezpieczeniową wyłącznie jako zakłady reasekuracji, wszczętych i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.”

„Art. 21. Zakłady reasekuracji mające siedzibę w państwie niebędącym państwem członkowskim Unii Europejskiej, które w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy wykonywały działalność reasekuracyjną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej mogą wykonywać tę działalność na podstawie przepisów dotychczasowych, nie dłużej jednak niż przez okres 2 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 22. Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.”;

4) art. 17 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o zmianie ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 234, poz. 1391), który stanowi:

„Art. 17. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2012 r.”;

5) art. 5 i 6 ustawy z dnia 27 stycznia 2012 r. o zmianie ustawy o ostateczności rozrachunku w systemach płatności i systemach rozrachunku papierów wartościowych oraz zasadach nadzoru nad tymi systemami, ustawy o niektórych zabezpieczeniach finansowych oraz ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz. U. poz. 173), które stanowią:

„Art. 5. Do zawartych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy umów spełniających cechy umów o ustanowienie zabezpieczenia finansowego na wierzytelnościach kredytowych w rozumieniu ustawy, o której mowa w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie stosuje się przepisów ustawy, o której mowa w art. 2.

Art. 6. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”.

Marszałek Sejmu: *E. Kopacz*

Załącznik do obwieszczenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej
Polskiej z dnia 27 lipca 2012 r. (poz. 942)

USTAWA

z dnia 2 kwietnia 2004 r.

o niektórych zabezpieczeniach finansowych¹⁾

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1.²⁾ Ustawa reguluje zasady ustanawiania i wykonywania zabezpieczeń na środkach pieniężnych, wierzytelnościach kredytowych lub instrumentach finansowych (zabezpieczenia finansowe) wierzytelności pieniężnych lub wierzytelności, w których świadczenie polega na dostarczeniu instrumentów finansowych (wierzytelności finansowe), w tym wierzytelności przyszłych, zależnych od terminu lub warunku albo okresowych, a także zasady zaspokajania się z tych zabezpieczeń.

Art. 2. 1. Przepisy ustawy stosuje się, jeżeli ustanawiającym lub przyjmującym zabezpieczenie finansowe jest:

- 1) Narodowy Bank Polski;
- 2) bank centralny innego państwa;
- 3) Europejski Bank Centralny, Europejski Bank Inwestycyjny, Bank Rozrachunków Międzynarodowych, Międzynarodowy Fundusz Walutowy;
- 4)³⁾ wielostronne banki rozwoju, o których mowa w części 1 sekcji 4 załącznika VI dyrektywy 2006/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe (Dz. Urz. UE L 177 z 30.06.2006, str. 1, z późn. zm.);
- 5)⁴⁾ firma inwestycyjna w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2010 r. Nr 211, poz. 1384, z późn. zm.⁵⁾);
- 6) towarzystwo funduszy inwestycyjnych w zakresie zarządzania funduszami inwestycyjnymi otwartymi, fundusz inwestycyjny otwarty oraz spółka zarządzająca funduszem zagranicznym w rozumieniu *ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o funduszach inwestycyjnych*⁶⁾ (Dz. U. z 2002 r. Nr 49, poz. 448 i Nr 141, poz. 1178 oraz z 2003 r. Nr 124, poz. 1151);
- 7)⁷⁾ bank, instytucja kredytowa lub instytucja finansowa w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665, z późn. zm.⁸⁾), spółdzielcza kasa oszczędnościowo-kredytowa oraz Krajowa Spół-

¹⁾ Niniejsza ustawa wdraża dyrektywę 2002/47/WE z dnia 6 czerwca 2002 r. w sprawie ustanawiania zabezpieczeń finansowych (Dz. Urz. WE L 168 z 27.06.2002).

²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 stycznia 2012 r. o zmianie ustawy o ostateczności rozrachunku w systemach płatności i systemach rozrachunku papierów wartościowych oraz zasadach nadzoru nad tymi systemami, ustawy o niektórych zabezpieczeniach finansowych oraz ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz. U. poz. 173), która weszła w życie z dniem 2 marca 2012 r.

³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 2 lit. a tiret pierwsze ustawy, o której mowa w odnośniku 2.

⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 209 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538), która weszła w życie z dniem 24 października 2005 r.

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 131, poz. 763 i Nr 234, poz. 1391 oraz z 2012 r. poz. 836.

⁶⁾ Ustawa utraciła moc na podstawie art. 330 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. Nr 146, poz. 1546), która weszła w życie z dniem 1 lipca 2004 r.

⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 2 lit. a tiret drugie ustawy, o której mowa w odnośniku 2.

⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 126, poz. 1070, Nr 141, poz. 1178, Nr 144, poz. 1208, Nr 153, poz. 1271, Nr 169, poz. 1385 i 1387 i Nr 241, poz. 2074, z 2003 r. Nr 50, poz. 424, Nr 60, poz. 535, Nr 65, poz. 594, Nr 228, poz. 2260 i Nr 229, poz. 2276, z 2004 r. Nr 64, poz. 594, Nr 68, poz. 623, Nr 91, poz. 870, Nr 96, poz. 959, Nr 121, poz. 1264, Nr 146, poz. 1546 i Nr 173, poz. 1808, z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 85, poz. 727, Nr 167, poz. 1398 i Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 104, poz. 708, Nr 157, poz. 1119, Nr 190, poz. 1401 i Nr 245, poz. 1775, z 2007 r. Nr 42, poz. 272 i Nr 112, poz. 769, z 2008 r. Nr 171, poz. 1056, Nr 192, poz. 1179, Nr 209, poz. 1315 i Nr 231, poz. 1546, z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 42, poz. 341, Nr 65, poz. 545, Nr 71, poz. 609, Nr 127, poz. 1045, Nr 131, poz. 1075, Nr 144, poz. 1176, Nr 165, poz. 1316, Nr 166, poz. 1317, Nr 168, poz. 1323 i Nr 201, poz. 1540, z 2010 r. Nr 40, poz. 226, Nr 81, poz. 530, Nr 126, poz. 853, Nr 182, poz. 1228 i Nr 257, poz. 1724, z 2011 r. Nr 72, poz. 388, Nr 126, poz. 715, Nr 131, poz. 763, Nr 134, poz. 779 i 781, Nr 165, poz. 984, Nr 199, poz. 1175, Nr 201, poz. 1181 i Nr 232, poz. 1378 oraz z 2012 r. poz. 855.

dzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 1995 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 1996 r. Nr 1, poz. 2, z późn. zm.⁹⁾);

- 8) towarzystwo emerytalne w rozumieniu ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 34, poz. 189, z późn. zm.¹⁰⁾);
- 9) partner centralny, agent rozrachunkowy lub izba rozliczeniowa w rozumieniu ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o ostateczności rozrachunku w systemach płatności i systemach rozrachunku papierów wartościowych oraz zasadach nadzoru nad tymi systemami (Dz. U. z 2010 r. Nr 112, poz. 743, z późn. zm.¹¹⁾);
- 10) agent rozliczeniowy w rozumieniu ustawy z dnia 12 września 2002 r. o elektronicznych instrumentach płatniczych (Dz. U. Nr 169, poz. 1385, z późn. zm.¹²⁾);
- 11)¹³⁾ zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji w rozumieniu ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. z 2010 r. Nr 11, poz. 66, z późn. zm.¹⁴⁾);
- 12) organ władzy publicznej działający w imieniu Skarbu Państwa;
- 13) zagraniczny organ administracji publicznej państwa członkowskiego Unii Europejskiej, którego zadaniem jest w szczególności zarządzanie długiem publicznym, lub posiadający zezwolenie na prowadzenie rachunków dla klientów.

2. Dłużnikiem z wierzytelności finansowej może być inna osoba niż ustanawiający zabezpieczenie.

3.¹⁵⁾ Przepisów ustawy nie stosuje się do:

- 1) umów ustanawiających zabezpieczenie, których stroną jest osoba fizyczna;
- 2) umów ustanawiających zabezpieczenie na wierzytelności kredytowej, której dłużnikiem jest konsument z tytułu zawartej umowy o kredyt konsumencki w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. Nr 126, poz. 715, Nr 165, poz. 984 i Nr 201, poz. 1181), z wyjątkiem umów o ustanowienie zabezpieczenia finansowego, w których jedną ze stron jest podmiot określony w ust. 1 pkt 1–4.

Art. 3. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) środki pieniężne – środki pieniężne na rachunku oraz roszczenia o wypłatę środków pieniężnych, w tym z lokat na rynku pieniężnym;
- 2)¹⁶⁾ instrumenty finansowe – papiery wartościowe, instrumenty rynku pieniężnego, tytuły uczestnictwa w instytucjach zbiorowego inwestowania oraz inne instrumenty finansowe niebędące papierami wartościowymi, w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, a także bankowe papiery wartościowe i udziały w spółkach;
- 2a)¹⁷⁾ wierzytelność kredytowa – wierzytelność pieniężną wynikającą z umowy, w której instytucja upoważniona do udzielania kredytów na podstawie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, ustawy z dnia 14 grudnia 1995 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, przepisów prawa państw członkowskich Unii Europejskiej lub przepisów prawa państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego, udziela kredytu lub pożyczki;

⁹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1999 r. Nr 101, poz. 1178, z 2001 r. Nr 8, poz. 64 i Nr 100, poz. 1081, z 2002 r. Nr 169, poz. 1387 i Nr 241, poz. 2074, z 2004 r. Nr 68, poz. 623 i Nr 146, poz. 1546, z 2006 r. Nr 183, poz. 1354, z 2009 r. Nr 50, poz. 403 i Nr 127, poz. 1045 oraz z 2011 r. Nr 126, poz. 715, Nr 134, poz. 779 i Nr 199, poz. 1175.

¹⁰⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 127, poz. 858 i Nr 182, poz. 1228, z 2011 r. Nr 75, poz. 398, Nr 106, poz. 622, Nr 171, poz. 1016, Nr 187, poz. 1111 i Nr 232, poz. 1378 oraz z 2012 r. poz. 596.

¹¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 199, poz. 1175 i Nr 234, poz. 1391 oraz z 2012 r. poz. 173.

¹²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 91, poz. 870 i Nr 96, poz. 959, z 2006 r. Nr 157, poz. 1119, z 2008 r. Nr 171, poz. 1056, z 2009 r. Nr 18, poz. 97 oraz z 2011 r. Nr 199, poz. 1175 i Nr 291, poz. 1707.

¹³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 12 ustawy z dnia 13 lutego 2009 r. o zmianie ustawy o działalności ubezpieczeniowej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 42, poz. 341), która weszła w życie z dniem 18 czerwca 2009 r.

¹⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 81, poz. 530, Nr 126, poz. 853 i Nr 127, poz. 858, z 2011 r. Nr 75, poz. 398, Nr 80, poz. 432, Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654, Nr 133, poz. 767, Nr 205, poz. 1210 i Nr 232, poz. 1378 oraz z 2012 r. poz. 596.

¹⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 2 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 2.

¹⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 209 pkt 2 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 4.

¹⁷⁾ Dodany przez art. 2 pkt 3 ustawy, o której mowa w odnośniku 2.

- 2b)¹⁷⁾ wykaz wierzytelności – dokument sporządzony w formie pisemnej przez ustanawiającego zabezpieczenie:
- a) zawierający informacje niezbędne do identyfikacji wierzytelności kredytowej, w szczególności określający strony, formę oraz datę i miejsce zawarcia umowy kredytu lub pożyczki, z której wierzytelność kredytowa wynika, oraz wartość wierzytelności kredytowej w chwili ustanowienia zabezpieczenia finansowego,
  - b) wskazujący wierzytelności finansowe podlegające zabezpieczeniu;
- 3) klauzula kompensacyjna – klauzulę przewidującą w razie wystąpienia podstawy realizacji zabezpieczenia natychmiastowe potrącenie lub kompensatę wierzytelności, oraz sposób ich dokonania i rozliczenia stron, zawartą w umowie o ustanowienie zabezpieczenia finansowego, umowie ramowej związanej z tą umową lub w umowie szczegółowej zawartej w wykonaniu umowy ramowej;
- 4) podstawa realizacji zabezpieczenia – naruszenie warunków umowy lub inne zdarzenie, które uprawniając do zaspokojenia się z zabezpieczenia finansowego;
- 5) prawo użycia – prawo zastawnika do wykonywania praw do przedmiotu zabezpieczenia, w tym pobierania z niego pożytków oraz rozporządzania tym przedmiotem, w zakresie określonym w umowie;
- 6) odpowiedni przedmiot zastępczy – w odniesieniu do:
- a) środków pieniężnych – środki pieniężne w tej samej kwocie i w tej samej walucie,
  - b) instrumentów finansowych – instrumenty finansowe wyemitowane przez tego samego emitenta, o tej samej wartości nominalnej oraz walucie, nieróżniące się między sobą w zakresie zasad przenoszenia praw z tych instrumentów, uprawnień i obowiązków z nich wynikających, terminów ustalenia praw do świadczeń z nich wynikających, wysokości i rodzaju tych świadczeń, a także terminów i trybu ich realizacji, a w szczególności instrumenty finansowe oznaczone tym samym kodem przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A., lub inne instrumenty finansowe, których przeniesienie ma nastąpić po wystąpieniu wskazanego w umowie zdarzenia mającego wpływ na wartość instrumentów finansowych będących przedmiotem zabezpieczenia;
- 7)¹⁸⁾ zabezpieczenie na niematerialnych instrumentach finansowych – zabezpieczenie finansowe na instrumentach finansowych niemających formy dokumentu, odnotowane na rachunku papierów wartościowych, na rachunku zbiorczym, na innym rachunku, na którym zapisywane są instrumenty finansowe niebędące papierami wartościowymi, na koncie depozytowym, lub w innej ewidencji papierów wartościowych prowadzonej przez właściwe podmioty.

Art. 4. 1. Wierzytelności stron wynikające z umowy o ustanowienie zabezpieczenia finansowego lub będące jej przedmiotem mogą być przedmiotem kompensaty, jeżeli strony w umowie ustanowiły klauzulę kompensacyjną.

2. Kompensata jest dopuszczalna także wtedy, gdy wierzytelności nie są wymagalne.

3. Poprzez kompensatę:

- 1) kwota netto wynikająca z obliczenia wzajemnych wierzytelności stron jest płatna stronie, której wierzytelność lub suma wierzytelności jest wyższa;
- 2) wierzytelność o zapłatę kwoty, o której mowa w pkt 1, jest wymagalna, także wtedy, gdy wierzytelności będące przedmiotem kompensaty nie były wymagalne.

Art. 4a.¹⁹⁾ Prawo użycia nie przysługuje zastawnikowi wierzytelności kredytowej, z wyłączeniem prawa do pobierania należnych świadczeń wynikających z umowy o udzielenie kredytu lub pożyczki, w tym prawa do pobierania pożytków.

Rozdział 2

Umowa o ustanowienie zabezpieczenia finansowego

Art. 5. 1. Umowa o ustanowienie zabezpieczenia finansowego określa wierzytelności finansowe podlegające zabezpieczeniu oraz sposób zabezpieczenia, polegającego na:

- 1)²⁰⁾ przeniesieniu – także z zastrzeżeniem odkupu – przez ustanawiającego zabezpieczenie na przyjmującego zabezpieczenie prawa do środków pieniężnych, wierzytelności kredytowych lub instrumentów finansowych albo

¹⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 11 pkt 1 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o zmianie ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 234, poz. 1391), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2012 r.

¹⁹⁾ Dodany przez art. 2 pkt 4 ustawy, o której mowa w odnośniku 2.

²⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 5 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 2.

- 2)²⁰⁾ ustanowieniu przez ustanawiającego zabezpieczenie na rzecz przyjmującego zabezpieczenie zastawu na prawach do środków pieniężnych, na wierzytelnościach kredytowych lub na instrumentach finansowych (zastaw finansowy), albo
- 3)²¹⁾ ustanowieniu blokady na rachunku papierów wartościowych, na rachunku zbiorczym lub na innym rachunku, na którym zapisywane są instrumenty finansowe niebędące papierami wartościowymi, albo na koncie depozytowym papierów wartościowych, zgodnie z odrębnymi przepisami.

2. Umowa określa ponadto termin, do którego ustanawia się zabezpieczenie, podstawy realizacji zabezpieczenia oraz, z zastrzeżeniem art. 11, sposób wyceny przedmiotu zabezpieczenia i zasady rozliczenia stron.

3.²²⁾ Umowa może przewidywać odpowiedni przedmiot zastępczy, a w przypadku zastawu finansowego również ustanowienie prawa użycia lub zaspokojenie się zastawnika przez przejęcie przedmiotu zastawu finansowego. Umowa może przewidywać także zastępowanie środków pieniężnych, wierzytelności kredytowych lub instrumentów finansowych innymi środkami pieniężnymi, wierzytelnościami kredytowymi lub instrumentami finansowymi.

Art. 6.²³⁾ Do zabezpieczenia wierzytelności finansowych polegającego na ustanowieniu blokady, o której mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3, stosuje się odpowiednio przepisy o zastawie finansowym.

Art. 7. 1. Ustanowienie zastawu finansowego nie wymaga zawarcia umowy z datą pewną ani umowy z podpisami notarialnie poświadczonymi.

2.²⁴⁾ Zabezpieczenie odnotowuje się, w zależności od tego, czy ustanowione jest na:

- 1) środkach pieniężnych – na rachunku środków pieniężnych będących przedmiotem zabezpieczenia;
- 2) wierzytelnościach kredytowych – w wykazie wierzytelności przedłożonym przyjmującemu zabezpieczenie;
- 3) instrumentach finansowych – na rachunku papierów wartościowych, na rachunku zbiorczym, na innym rachunku, na którym są zapisywane niebędące papierami wartościowymi instrumenty finansowe dopuszczone do obrotu zorganizowanego, na koncie depozytowym lub w innym systemie rejestracji osób uprawnionych z instrumentów finansowych niebędących papierami wartościowymi, prowadzonym przez uprawnione podmioty.

3.²⁵⁾ Do ustanowienia zabezpieczenia finansowego na wierzytelności kredytowej przepisu art. 329 § 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.²⁶⁾) nie stosuje się.

Art. 7a.²⁷⁾ 1. Jeżeli zabezpieczenie finansowe ustanawiane jest na wierzytelności kredytowej, do umowy o ustanowienie zabezpieczenia finansowego należy dołączyć:

- 1) wyrażoną uprzednio w formie pisemnej zgodę dłużnika wierzytelności kredytowej na udostępnienie przyjmującemu zabezpieczenie, w celu wykorzystania wierzytelności kredytowej jako zabezpieczenia finansowego, informacji objętych tajemnicą bankową;

²¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 11 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 18.

²²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 5 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 2.

²³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 209 pkt 4 ustawy, o której mowa w odnośniku 4.

²⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 6 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 2.

²⁵⁾ Dodany przez art. 2 pkt 6 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 2.

²⁶⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1971 r. Nr 27, poz. 252, z 1976 r. Nr 19, poz. 122, z 1982 r. Nr 11, poz. 81, Nr 19, poz. 147 i Nr 30, poz. 210, z 1984 r. Nr 45, poz. 242, z 1985 r. Nr 22, poz. 99, z 1989 r. Nr 3, poz. 11, z 1990 r. Nr 34, poz. 198, Nr 55, poz. 321 i Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 107, poz. 464 i Nr 115, poz. 496, z 1993 r. Nr 17, poz. 78, z 1994 r. Nr 27, poz. 96, Nr 85, poz. 388 i Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1996 r. Nr 114, poz. 542, Nr 139, poz. 646 i Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 43, poz. 272, Nr 115, poz. 741, Nr 117, poz. 751 i Nr 157, poz. 1040, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 758, z 1999 r. Nr 52, poz. 532, z 2000 r. Nr 22, poz. 271, Nr 74, poz. 855 i 857, Nr 88, poz. 983 i Nr 114, poz. 1191, z 2001 r. Nr 11, poz. 91, Nr 71, poz. 733, Nr 130, poz. 1450 i Nr 145, poz. 1638, z 2002 r. Nr 113, poz. 984 i Nr 141, poz. 1176, z 2003 r. Nr 49, poz. 408, Nr 60, poz. 535, Nr 64, poz. 592 i Nr 124, poz. 1151, z 2004 r. Nr 91, poz. 870, Nr 96, poz. 959, Nr 162, poz. 1692, Nr 172, poz. 1804 i Nr 281, poz. 2783, z 2005 r. Nr 48, poz. 462, Nr 157, poz. 1316 i Nr 172, poz. 1438, z 2006 r. Nr 133, poz. 935 i Nr 164, poz. 1166, z 2007 r. Nr 80, poz. 538, Nr 82, poz. 557 i Nr 181, poz. 1287, z 2008 r. Nr 116, poz. 731, Nr 163, poz. 1012, Nr 220, poz. 1425 i 1431 i Nr 228, poz. 1506, z 2009 r. Nr 42, poz. 341, Nr 79, poz. 662 i Nr 131, poz. 1075, z 2010 r. Nr 40, poz. 222 i Nr 155, poz. 1037 oraz z 2011 r. Nr 80, poz. 432, Nr 85, poz. 458 i Nr 230, poz. 1370.

²⁷⁾ Dodany przez art. 2 pkt 7 ustawy, o której mowa w odnośniku 2.

- 2) informację, czy dłużnik wierzytelności kredytowej zrzekł się prawa do potrącenia z wierzytelności kredytowej wierzytelności przysługującej mu wobec ustanawiającego zabezpieczenie;
- 3) informację, czy dłużnik wierzytelności kredytowej zobowiązał się do nieskorzystania z prawa do potrącenia z wierzytelności kredytowej wierzytelności, jakie przysługują mu lub będą przysługiwać wobec przyjmującego zabezpieczenie.

2. Zgoda, o której mowa w ust. 1 pkt 1, może obejmować zarówno informacje dotyczące dłużnika wierzytelności kredytowej, jak i dotyczące zobowiązania, z którego wynika wierzytelność kredytowa.

Rozdział 3

Wykonywanie uprawnień i zaspokojanie się uprawnionego z zabezpieczenia finansowego

Art. 8. 1.²⁸⁾ Zaspokojenie z zabezpieczenia finansowego, polegającego na przeniesieniu na przyjmującego zabezpieczenie prawa do środków pieniężnych, wierzytelności kredytowych lub instrumentów finansowych, następuje z chwilą wystąpienia podstawy realizacji zabezpieczenia. Przyjmujący zabezpieczenie zawiadamia ustanawiającego zabezpieczenie o wygaśnięciu roszczenia o zwrot przedmiotu zabezpieczenia.

2. Wierzytelność związana z wynikającym z umowy o ustanowienie zabezpieczenia finansowego zobowiązaniem przyjmującego zabezpieczenie do przeniesienia odpowiedniego przedmiotu zastępczego może być przedmiotem kompensaty, jeżeli zobowiązanie to nie zostało wykonane do chwili wystąpienia podstawy realizacji zabezpieczenia.

Art. 9. 1. W razie wykonania prawa użycia, polegającego na rozporządzeniu przedmiotem zabezpieczenia, zastawnik jest obowiązany do zastąpienia przedmiotu zabezpieczenia odpowiednim przedmiotem zastępczym najpóźniej w terminie wykonania zobowiązania podlegającego zabezpieczeniu, chyba że w terminie określonym w umowie o ustanowienie zabezpieczenia finansowego dokona rozliczenia wierzytelności stron.

2. Odpowiedni przedmiot zastępczy staje się przedmiotem zabezpieczenia pierwotnie ustanowionego.

3. W razie wystąpienia podstawy realizacji zabezpieczenia wierzytelność wynikająca z zobowiązania polegającego na wykonaniu obowiązku wskazanego w ust. 1 może być przedmiotem kompensaty.

Art. 10. 1. W razie wystąpienia podstawy realizacji zabezpieczenia zastawnik może, z zastrzeżeniem ust. 3, zaspokoić się przez sprzedaż przedmiotu zabezpieczenia, potrącenie lub kompensatę jego wartości z zabezpieczoną wierzytelnością finansową albo, jeżeli umowa o ustanowienie zabezpieczenia finansowego tak stanowi, przez przejęcie przedmiotu zabezpieczenia.

2. Przejęcie, o którym mowa w ust. 1, następuje z dniem złożenia zastawcy oświadczenia zastawnika o przejęciu przedmiotu zabezpieczenia.

3. W przypadku zabezpieczenia finansowego ustanowionego w formie zastawu finansowego na jednostkach uczestnictwa funduszu inwestycyjnego otwartego, zaspokojenie następuje w trybie określonym w *ustawie z dnia 28 sierpnia 1997 r. o funduszach inwestycyjnych*⁶⁾.

Art. 11. 1.²⁹⁾ Jeżeli umowa przewiduje zaspokojenie zastawnika w drodze przejęcia przedmiotu zastawu, a zastaw ten ustanowiono na instrumentach finansowych dopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym, wartość przejętych instrumentów finansowych ustala się po kursie z końca dnia przejęcia. Jeżeli w dniu przejęcia nie notowano tych instrumentów finansowych, ich wartość ustala się po kursie z końca dnia ostatniego notowania tych papierów.

2. Wierzytelność finansowa ulega zaspokojeniu do wysokości wartości przedmiotu zastawu przejętego przez zastawnika. Jeżeli wartość przedmiotu zastawu przewyższa wysokość wierzytelności finansowej, zastawnik jest zobowiązany do zwrotu kwoty nadwyżki w terminie trzech dni od dnia przejęcia.

Art. 12. 1.³⁰⁾ Przepisu art. 333 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny nie stosuje się. Zastawnik jest uprawniony do żądania spełnienia świadczenia na jego rzecz.

²⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 8 ustawy, o której mowa w odnośniku 2.

²⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 209 pkt 6 ustawy, o której mowa w odnośniku 4.

³⁰⁾ Oznaczenie ust. 1 nadane przez art. 2 pkt 9 ustawy, o której mowa w odnośniku 2.

2.³¹⁾ W przypadku zastawu finansowego na wierzytelności kredytowej:

1) zastawca nie jest uprawniony do żądania spełnienia świadczenia na jego rzecz,

2) wyłącznie uprawnionym do żądania spełnienia świadczenia jest zastawnik

– jeżeli ustanawiający zabezpieczenie finansowe poinformował dłużnika wierzytelności kredytowej na piśmie o ustanowieniu na tej wierzytelności zastawu finansowego oraz o skutkach określonych w pkt 1 i 2. W przypadku braku takiego poinformowania wyłącznie uprawnionym do żądania spełnienia świadczenia jest zastawca.

3.³¹⁾ Strony umowy o ustanowienie zabezpieczenia finansowego w formie zastawu na wierzytelności kredytowej mogą postanowić, że uprawniony do żądania spełnienia świadczenia z wierzytelności kredytowej będzie wyłącznie zastawca albo zastawca i zastawnik łącznie. Postanowienie o łącznym uprawnieniu do żądania spełnienia świadczenia przez zastawcę i zastawnika jest skuteczne wobec dłużnika wierzytelności kredytowej pod warunkiem poinformowania go na piśmie przez ustanawiającego zabezpieczenie finansowe o treści tego postanowienia.

Rozdział 4

Przepis kolizyjny

Art. 13.³²⁾ Umowa o ustanowienie zabezpieczenia finansowego na niematerialnych instrumentach finansowych, prawa wynikające z tego zabezpieczenia, pierwszeństwo praw, a także zaspokajanie się z takiego zabezpieczenia podlega wyłącznie prawu państwa, w którym jest prowadzony rachunek papierów wartościowych, rachunek zbiorczy, inny rachunek, na którym zapisywane są instrumenty finansowe niebędące papierami wartościowymi, konto depozytowe lub inna ewidencja papierów wartościowych, w której zabezpieczenie to zostało odnotowane. Prawu temu podlega również nabycie w dobrej wierze niematerialnych instrumentów finansowych.

Rozdział 5

Zmiany w przepisach obowiązujących i przepis końcowy

Art. 14. (pominięty).³³⁾

Art. 15. (pominięty).³³⁾

Art. 16. (pominięty).³³⁾

Art. 17. (pominięty).³³⁾

Art. 18. Przepisów ustawy nie stosuje się do umów zawartych przed dniem jej wejścia w życie.

Art. 19. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 maja 2004 r.

³¹⁾ Dodany przez art. 2 pkt 9 ustawy, o której mowa w odnośniku 2.

³²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 11 pkt 4 ustawy, o której mowa w odnośniku 18.

³³⁾ Zamieszczony w obwieszczeniu.